

Podręcznik : Historia 4. Podróże w czasie. (nr dopuszczenia MEN: 829/1/2017)

Autorzy: Tomasz Małkowski

Wymagania opracowane na podstawie: *Podróże w czasie*. Program nauczania historii w szkole podstawowej, autor Robert Tocha

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Co to jest historia?	Uczeń rozumie: pojęcia: historia (dzieje), historyk. Uczeń potrafi: wyjaśnić, w jakim celu poznaje się historię	Uczeń rozumie: pojęcie: historia prywatna, konieczność poznawania historii w sposób chronologiczny. Uczeń potrafi: a) wyjaśnić, czym zajmuje się historyk, b) podać przykłady wydarzeń należących do historii prywatnej.	Uczeń rozumie: pojęcia: historia rodzinna, historia państw. Uczeń potrafi: podać przykłady wydarzeń należących do historii rodzinnej.	Uczeń rozumie: historię jako cykl zmian dokonanych przez człowieka. Uczeń potrafi: podać przykłady wydarzeń należących do historii państw.	Uczeń potrafi: opisać Kraków w różnych okresach historycznych.
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
O mierzeniu czasu.	Uczeń zna: sposób mierzenia czasu, którym posługują się ludzie w Europie, rzymski sposób zapisu cyfr i liczb. Uczeń rozumie: pojęcia: oś czasu, nasza era (n.e.), przed naszą erą (p.n.e.), wiek (stulecie), tysiąclecie, zegar,	Uczeń zna: wydarzenie, które dało początek obowiązującemu w Europie systemowi datacji. Uczeń rozumie: pojęcie: kalendarz, dlaczego korzystamy z osi czasu. Uczeń potrafi: obliczać upływ czasu między wydarzeniami	Uczeń rozumie: pojęcie: chronologia, znaczenie umieszczania wydarzeń w kolejności chronologicznej. Uczeń potrafi: wyjaśnić, w jakim celu mierzy się czas.	Uczeń potrafi: wymienić poznane typy zegarów.	Uczeń potrafi: opowiedzieć historię zegarów.

	zasady ustalania wieku i połowy wieku dla danego wydarzenia historycznego. Uczeń potrafi: określić wiek i połowę wieku dla danego wydarzenia historycznego.	historycznymi i umieszczać je na osi czasu.			
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Jak poznać przeszłość?	Uczeń zna: podział źródeł historycznych. Uczeń rozumie pojęcia: źródła historyczne, źródła pisane, źródła materialne, źródła ustne. Uczeń potrafi: podać przykłady źródeł pisanych i materialnych.	Uczeń rozumie pojęcia: archeologia, archeolog, muzeum. Uczeń potrafi: opowiedzieć, na czym polega praca historyka, przedstawić zadania muzeów.	Uczeń rozumie pojęcia: wykopaliska archeologiczne, kronika, związki między archeologią a historią. Uczeń potrafi: opowiedzieć, na czym polega praca archeologa, podać przykłady odkryć dokonanych przez archeologów	Uczeń zna : przykłady muzeów. Uczeń rozumie: pojęcie: dziedzictwo historyczne, a) rolę, jaką w poznawaniu historii odgrywają źródła historyczne. Uczeń potrafi: a) wyjaśnić, w jaki sposób badania archeologiczne przyczyniają się do poszerzenia naszej wiedzy o przeszłości, b) wyjaśnić, dlaczego trzeba chronić dziedzictwo historyczne.	Uczeń zna: okoliczności powstania i upadku osady w Biskupinie. Uczeń potrafi: opowiedzieć o odkryciach dokonanych przez archeologów w Biskupinie.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Moja rodzina	Uczeń zna: nazewnictwo stosowane do określenia relacji między poszczególnymi członkami rodziny. Uczeń rozumie: pojęcia: rodzina, krewny, przodek. Uczeń potrafi: na przykładzie własnej rodziny wymienić osoby wchodzące w skład rodziny małej i rodziny wielkiej.	Uczeń zna: tradycje własnej rodziny. Uczeń rozumie: pojęcia: rodzina mała, rodzina wielka, pamiątka rodzinna, tradycje rodzinne. Uczeń potrafi: określić związki pokrewieństwa między poszczególnymi członkami rodziny, wymienić przykłady pamiątek rodzinnych.	Uczeń rozumie: pojęcia: genealogia, drzewo genealogiczne. Uczeń potrafi: a) opowiedzieć o wydarzeniu z historii swojej rodziny, wyrazić opinię na temat gromadzenia pamiątek rodzinnych i kultywowania tradycji rodzinnych, b) opowiedzieć o własnej pamiątce rodzinnej.	Uczeń zna: a) sposoby umożliwiające poznanie historii rodziny. Uczeń rozumie: a) znaczenie zdjęć i innych pamiątek rodzinnych jako źródeł historycznych. Uczeń potrafi: b) wyjaśnić, w jaki sposób można poznać historię swojej rodziny.	Uczeń potrafi: sporządzić drzewo genealogiczne swojej rodziny.
Ojczyzna małych ojczyzn.	Uczeń zna: sąsiadów Polski, nazwy regionów wchodzących w skład Polski. Uczeń rozumie: pojęcia: region, ojczyzna, mała ojczyzna, patriotyzm. Uczeń potrafi: wskazać na mapie Polskę i jej regiony, postugiwać się planem miejscowości.	Uczeń zna: lokalizację największych zabytków w Polsce, zabytki i wydarzenia związane z historią własnej miejscowości, Uczeń potrafi: opisać główne regiony Polski, wskazać na mapie miejscowość, w której mieszka.	Uczeń zna: znane postacie i legendy związane z historią własnej miejscowości, herb własnej miejscowości. Uczeń rozumie: rolę, jaką w życiu człowieka odgrywa mała ojczyzna. Uczeń potrafi: opisać swoją małą ojczyznę.	Uczeń potrafi: a) podać podstawowe informacje na temat ukształtowania powierzchni kraju, b) powiązać najważniejsze zabytki i symbole kultury polskiej z właściwymi regionami i wskazać je na mapie, c) zebrać informacje o własnej miejscowości.	Uczeń potrafi: przedstawić zalety i wady ukształtowania powierzchni Polski.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Polskie symbole narodowe.	Uczeń zna: postacie: Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Wybickiego, oficjalną nazwę państwa polskiego, polskie symbole narodowe. Uczeń rozumie: pojęcia: symbole narodowe, flaga, godło, hymn państwowy (narodowy). Uczeń potrafi: a) zachować odpowiednią postawę wobec polskich symboli narodowych, b) wymienić najważniejsze święta narodowe, c) odśpiewać trzy zwrotki i refren <i>Mazurka Dąbrowskiego</i>.	Uczeń zna: najważniejsze miejsca pamięci narodowej. Uczeń rozumie: pojęcia: Rzeczpospolita (republika), obywatel, miejsce pamięci narodowej, święto narodowe. Uczeń potrafi: zlokalizować lokalne miejsca pamięci narodowej.	Uczeń potrafi: a) wyjaśnić, co zdecydowało o nadaniu konkretnym terenom, budowiom i obiektom statusu miejsc pamięci narodowej, b) opisać najważniejsze miejsca pamięci narodowej, c) wyjaśnić, z jakimi wydarzeniami są związane miejsca pamięci narodowej, d) wyjaśnić, dlaczego obchodzimy święta narodowe.	Uczeń potrafi: a) wymienić najważniejsze miejsca pamięci narodowej i wytłumaczyć ich znaczenie, b) wytłumaczyć znaczenie najważniejszych świąt narodowych.	Uczeń potrafi: opisać lokalne miejsca pamięci narodowej.
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Legends o początkach Polski.	Uczeń zna: najważniejsze legendy związane z początkami Polski. Uczeń rozumie:	Uczeń zna: głównych bohaterów polskich legend. Uczeń rozumie: pojęcia: dynastia, kolebka.	Uczeń potrafi: rozpoznać cechy charakterystyczne legendy, odróżniać fikcję od prawdy historycznej,	Uczeń rozumie: znaczenie legend dla poznania początków państwa polskiego. Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi: omówić życie codzienne Słowian

	pojęcia: plemię, gród, legenda. Uczeń potrafi: wskazać na mapie Wielkopolskę i Gniezno.	Uczeń potrafi: opowiedzieć najważniejsze polskie legendy, wymienić różnice między legendą a historią.	wyjaśnić, kim byli Słowianie.	wskazać na mapie siedziby Słowian.	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Dawni Słowianie	Uczeń zna: nazwy głównych plemion słowiańskich zamieszkujących ziemie polskie.	Uczeń zna: główne zajęcia Słowian.	Uczeń rozumie: rolę i znaczenie grodów. Uczeń potrafi: wskazać na mapie tereny w Europie zamieszkałe przez plemiona słowiańskie.	Uczeń rozumie: pojęcie: rzemieślnik. Uczeń potrafi: opisać wygląd grodu słowiańskiego, opisać wygląd słowiańskiej chaty	Uczeń potrafi: opisać warunki naturalne panujące na ziemiach polskich w X w., przedstawić warunki życia Słowian w X w.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Chrzest Polski	Uczeń zna: a) datę: 966, b) postacie: Mieszko I, Dobrawy, c) przyczyny, które skłoniły Mieszka I do przyjęcia chrztu. Uczeń rozumie: pojęcie: poganin. Uczeń potrafi: wskazać na mapie państwo Mieszka I.	Uczeń rozumie: pojęcie: gród. Uczeń potrafi: a) wyjaśnić, dlaczego Mieszko I przyjął chrzest, b) zmiany, jakie zaszły w państwie polskim po 966 r., c) wyjaśnić, jak zmieniła się sytuacja polityczna Polski w	Uczeń zna: datę: ok. 960. Uczeń rozumie: a) pojęcie: kultura zachodnioeuropejska, b) znaczenie chrztu jako wydarzenia, które zapoczątkowało historię Polski. Uczeń potrafi: a) określić zasięg terytorialny państwa Mieszka I,	Uczeń rozumie: pojęcia: kurhan, palatium. Uczeń potrafi: a) opisać wygląd grodu w Gnieźnie, b) wymienić elementy kultury zachodnioeuropejskiej, którą Polska przyjęła po 966 r.	Uczeń potrafi: omówić wierzenia Polan.

		Europie po chrzcie Mieszka I.	b) przedstawić okoliczności, w których doszło do chrztu Mieszka I.		
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Początki chrześcijaństwa w Polsce.	Uczeń rozumie: pojęcie: zakonnik (mnich).	Uczeń rozumie: co się zmieniło w państwie Polan po przyjęciu chrztu przez Mieszka. Uczeń potrafi: wymienić najważniejsze zmiany, jakie w życiu Polan wprowadziła religia chrześcijańska.	Uczeń rozumie: pojęcie: łacina. Uczeń potrafi: opisać życie i obyczaje Polan przed przyjęciem chrztu.	Uczeń rozumie: znaczenie niektórych słów Słowian.	Uczeń potrafi: dostrzec przykłady wpływu obcych języków na język Polan i język polski.
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Pierwszy król Polski	Uczeń zna: daty: 992, 1000, 1025, postacie: biskupa Wojciecha, Bolesława Chrobrego. Uczeń rozumie: pojęcie: zjazd gnieźnieński. Uczeń potrafi: wymienić decyzje ogłoszone podczas zjazdu gnieźnieńskiego	Uczeń zna: datę: 997. Uczeń rozumie: pojęcia: wyprawa misyjna, wojowie. Uczeń potrafi: a) wskazać na mapie zmiany terytorialne państwa polskiego w czasie panowania Bolesława Chrobrego, b) opowiedzieć historię zjazdu gnieźnieńskiego, c) zlokalizować na mapie grody, które	Uczeń zna: postać: Ottona III. Uczeń rozumie: pojęcie: diadem, znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego. Uczeń potrafi: scharakteryzować postać biskupa Wojciecha, wyjaśnić, w jakich okolicznościach nastąpiły zmiany terytorialne państwa polskiego w czasie panowania Bolesława Chrobrego.	Uczeń potrafi: wyjaśnić przyczyny zorganizowania wyprawy misyjnej do Prus, omówić przebieg i skutki wyprawy misyjnej do Prus, omówić dokonania Bolesława Chrobrego	Uczeń potrafi: wyjaśnić przyczyny zorganizowania wyprawy misyjnej do Prus, omówić przebieg i skutki wyprawy misyjnej do Prus, omówić dokonania Bolesława Chrobrego

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Wojna Bolesława Krzywoustego z Niemcami.	Uczeń zna: postacie: Bolesława Krzywoustego, Zbigniewa. Uczeń rozumie: pojęcie: rycerz.	Uczeń potrafi: wyjaśnić, kim byli rycerze, wskazać na mapie Głogów.	Uczeń zna: datę: 1109, postać: Henryka V. Uczeń rozumie: pojęcia: katapulta, wieża oblężnicza.	Uczeń zna: przyczyny konfliktu między Bolesławem a Zbigniewem. Uczeń rozumie: pojęcie: trybut. Uczeń potrafi: omówić przebieg konfliktu Bolesława Krzywoustego z Henrykiem V, opowiedzieć o machinach oblężniczych używanych w dawnych konfliktach.	Uczeń potrafi: opisać przebieg oblężenia Głogowa, ocenić postawę obrońców Głogowa
Zakony w Polsce	Uczeń potrafi: wyjaśnić, czym zajmowali się zakonnicy.	Uczeń potrafi: opisać tryb życia mnichów.	Uczeń zna: postacie: św. Benedykta, św. Franciszka. Uczeń rozumie: pojęcia: reguła, jałmużna	Uczeń rozumie: pojęcia: skryba, skryptorium, znaczenie działalności zakonów dla rozwoju nauki i kultury na ziemiach polskich. Uczeń potrafi: a) opisać dokonania św. Franciszka, b) wyjaśnić, czym zajmowali się	Uczeń potrafi: a) wyjaśnić, w jaki sposób działalność benedyktynów przyczyniła się do rozwoju Europy, w tym ziem polskich, b) opisać wygląd skryptorium, przedstawić działalność skrybów

				franciszkanie i dominikanie.	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Król Kazimierz Wielki.	Uczeń zna: daty: 1333, 1333–1370, postać: Kazimierza Wielkiego. Uczeń rozumie: pojęcie: zakon krzyżacki. Uczeń potrafi: wskazać na mapie i umiejscowić w czasie państwo Kazimierza Wielkiego.	Uczeń zna: daty: 1364, 1370. Uczeń rozumie: pojęcia: żak, uniwersytet. Uczeń potrafi: a) wymienić najważniejsze osiągnięcia Kazimierza Wielkiego, b) wskazać na mapie zmiany terytorialne państwa polskiego w czasie panowania Kazimierza Wielkiego.	Uczeń zna: datę: 1138, postacie: Władysława Łokietka, Mikołaja Wierzyńka. Uczeń rozumie: pojęcie: rozbitcie dzielnicowe Polski, przyczyny utworzenia Akademii Krakowskiej. Uczeń potrafi: opowiedzieć o panowaniu Kazimierza Wielkiego z uwzględnieniem powstania Akademii Krakowskiej, zjazdu monarchów w Krakowie i uczy u Wierzyńka.	Uczeń rozumie: pojęcie: rajca. Uczeń potrafi: a) opisać sytuację państwa polskiego na początku panowania Kazimierza Wielkiego, b) wyjaśnić, co oznacza stwierdzenie, że Kazimierz Wielki zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną, c) ocenić panowanie i dokonania Kazimierza Wielkiego.	Uczeń potrafi: a) opisać okoliczności, w jakich doszło do rozbitcia dzielnicowego Polski, b) wymienić uczestników uczy u Wierzyńka

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Unia Polski z Litwą.	Uczeń zna: daty: 1385, 1386, 1386–1572, postacie: Jadwigi, Władysława Jagiełły. Uczeń rozumie: pojęcia: unia, dynastia Jagiellonów. Uczeń potrafi: wskazać na mapie Krewo i Wielkie Księstwo Litewskie oraz obszar państwa polsko-litewskiego po zawarciu unii.	Uczeń rozumie: dlaczego Jadwigę nazywa się królem Polski. Uczeń potrafi: scharakteryzować osobę Jadwigi i wymienić jej zasługi dla kultury polskiej, wyjaśnić przyczyny unii polsko-litewskiej	Uczeń zna: daty: 1384, 1399. Uczeń potrafi: a) opisać okoliczności, w jakich Jadwiga stała się władczynią Polski, b) przedstawić najważniejsze informacje o państwie litewskim w II połowie XIV w.	Uczeń potrafi: opisać okoliczności, w jakich doszło do zawarcia unii Polski i Litwy.	Uczeń rozumie: konsekwencje unii dla relacji między Polską, Litwą a zakonem krzyżackim.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Rycerze i ich zamki	Uczeń zna: najważniejsze elementy konstrukcji zamków rycerskich służące obronie. Uczeń rozumie: pojęcie: rycerz.	Uczeń potrafi: opisać wygląd rycerskiego zamku.	Uczeń rozumie: co oznacza określenie rycerz bez skazy.	Uczeń potrafi: wyjaśnić, czym się zajmował i jak się utrzymywał rycerz.	Uczeń potrafi: wyjaśnić określenia rycerski , „ Poleac jak na Zawiszy

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Wielka wojna z zakonem krzyżackim.	Uczeń zna: a) daty: 1409–1411, 15 lipca 1410, 1411, b) postać: Zawiszy Czarnego z Garbowa, c) postanowienia pierwszego pokoju toruńskiego.	Uczeń potrafi: a) opowiedzieć o przyczynach i skutkach bitwy pod Grunwaldem, b) opisać przebieg bitwy pod Grunwaldem, zlokalizować na mapie ziemię dobrzyńską	Uczeń zna: daty: 1308–1309, postacie najważniejszych uczestników bitwy pod Grunwaldem. Uczeń rozumie: konsekwencje przegranej pod Grunwaldem dla zakonu krzyżackiego	Uczeń potrafi: omówić relacje między Polską, Litwą a zakonem krzyżackim po 1386 r., wyjaśnić, dlaczego w XIV w. Polska nie mogła odzyskać ziem utraconych na rzecz zakonu krzyżackiego.	Uczeń potrafi: opisać relacje polsko-krzyżackie w XIV w.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Polska spichlerzem Europy	Uczeń zna: najważniejsze budowle Gdańska. Uczeń rozumie: pojęcie: żuraw	Uczeń zna: datę: 1466, postanowienia drugiego pokoju toruńskiego. Uczeń rozumie: pojęcie: drugi pokój toruński. Uczeń potrafi: wskazać na mapie zmiany terytorialne Polski po wojnie trzynastoletniej.	Uczeń zna: daty: 1454–1466. Uczeń rozumie: pojęcia: wojna trzynastoletnia, spichlerz, znaczenie dla Polski odzyskania dostępu do morza.	Uczeń potrafi: a) omówić zmiany gospodarcze na ziemiach polskich w związku z odzyskaniem Pomorza Gdańskiego, b) opisać wygląd XVI-wiecznego Gdańska, c) wyjaśnić, z czego wynikała potęga Gdańska.	Uczeń rozumie: pojęcia: koga, Hanza. Uczeń potrafi: opisać wygląd kogi.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
O Akademii Krakowskiej.	Uczeń zna: postać: Mikołaja Kopernika. Uczeń rozumie: pojęcie: astronom. Uczeń potrafi: umieścić w czasie odkrycie Mikołaja Kopernika.	Uczeń rozumie: pojęcie: żak, Uniwersytet Jagielloński. Uczeń potrafi: opisać życie krakowskiego żaka, odkrycie Mikołaja Kopernika.	Uczeń zna: datę: 1400, okoliczności odnowienia Akademii Krakowskiej. Uczeń rozumie: pojęcia: teolog, absolwent, teoria. Uczeń potrafi: opowiedzieć o działalności Akademii Krakowskiej w XV w.	Uczeń rozumie: dlaczego odkrycie Mikołaja Kopernika zostało poddane krytyce. Uczeń potrafi: wymienić przedmioty wykładane w Akademii Krakowskiej, przedstawić poglądy uczonych w XV w. na temat budowy wszechświata.	Uczeń potrafi: opowiedzieć o życiu Mikołaja Kopernika
Złoty wiek kultury polskiej.	Uczeń zna: postacie: Zygmunta I Starego, Zygmunta II Augusta, królowej Bony, ramy chronologiczne złotego wieku w kulturze polskiej. Uczeń rozumie: pojęcia: czasy zygmunto-wskie, złoty wiek.	Uczeń rozumie: pojęcie: arras. Uczeń potrafi: przedstawić wkład Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta w rozwój kultury polskiej w XVI	Uczeń zna: daty: 1507, 1518. Uczeń potrafi: scharakteryzować postać Zygmunta II Augusta.	Uczeń rozumie: na czym polegał wpływ królowej Bony na rozwój kultury polskiej w XVI w.	Uczeń potrafi: opisać wygląd zamku królewskiego na Wawelu i kaplicy Zygmuntowskiej.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Założyciel Zamościa.	Uczeń zna: postacie: Stefana Batorego, Jana Zamoyskiego, główne budowle Zamościa. Uczeń rozumie: pojęcia: szlachta, wolna elekcja, Rzeczpospolita, mąż stanu. Uczeń potrafi: opisać działalność Jana Zamoyskiego.	Uczeń zna: datę: 1572, przyczyny wojny Rzeczpospolitej z Moskwą. Uczeń rozumie: pojęcia: Moskwa, magnat (magnateria), rozejm. Uczeń potrafi: wyjaśnić, na czym polegała różnica między rycerstwem a szlachtą.	Uczeń zna: daty: 1576, 1577–1582. Uczeń rozumie: na czym polegały zagrożenia związane z wolną elekcją. Uczeń potrafi: wskazać na mapie najważniejsze miejsca związane z wojną Rzeczpospolitej z Moskwą, wymienić urzędy sprawowane przez Jana Zamoyskiego.	Uczeń zna: daty: 1580, 1581–1582, 1582, postać: Iwana Groźnego. Uczeń potrafi: wyjaśnić cele polityczne Stefana Batorego omówić politykę prowadzoną przez Stefana Batorego.	Uczeń potrafi: opisać wygląd XVI-wiecznego Zamościa, uzasadnić tezę, że Jan Zamoyski był mężem stanu

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Warszawa stolicą Polski	Uczeń zna: postać: Zygmunta III Wazy. Uczeń rozumie: pojęcie: stolica	Uczeń rozumie: pojęcie: srebrny wiek.	Uczeń zna: daty: 1587, 1596.	Uczeń potrafi: opisać rolę i znaczenie Krakowa oraz Warszawy w państwie polsko-litewskim.	Uczeń potrafi: opisać przyczyny przeniesienia stolicy do Warszawy i konsekwencje z tego wynikające

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Potop	Uczeń zna: daty: 1655, 1660, postacie: przeora Augustyna Kordeckiego, Stefana Czarneckiego. Uczeń rozumie: pojęcia: potop, wojna szarpana. Uczeń potrafi: wskazać na mapie Częstochowę.	Uczeń zna: a) postać: Jana Kazimierza, b) pokoju kończącego wojnę ze Szwecją. Uczeń rozumie: pojęcie: hetman, znaczenie obrony Jasnej Góry dla przebiegu konfliktu ze Szwecją. Uczeń potrafi: wyjaśnić, jaki wpływ na przebieg potopu miała taktyka wojny szarpanej.	Uczeń zna: daty: 1654, 1656, postać: Karola X Gustawa. Uczeń rozumie: pojęcie: oddziały partyzanckie. Uczeń potrafi: wyjaśnić przyczyny konfliktu Rzeczypospolitej ze Szwecją i z Moskwą w XVII w.	Uczeń potrafi: a) opisać przebieg konfliktu między Rzeczypospolitej a Szwecją, b) opisać przebieg obrony klasztoru na Jasnej Górze, c) wyjaśnić przyczyny reakcji Polaków na wieść o ataku szwedzkim na klasztor.	Uczeń potrafi: a) opisać jak zakończył się konflikt Rzeczypospolitej z Moskwą, b) opisać skutki wojen prowadzonych przez Rzeczypospolitą w XVII w.
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Bitwa pod Wiedniem	Uczeń zna: datę: 1683, postać: Jana III Sobieskiego. Uczeń rozumie: pojęcia: islam, muzułmanie, odsiecz Wiednia, husaria. Uczeń potrafi: usytuować w czasie wyprawę wiedeńską Jana III Sobieskiego	Uczeń potrafi: a) opisać wyprawę wiedeńską Jana III Sobieskiego, b) opisać wygląd pałacu w Wilanowie.	Uczeń zna: daty: 1672, 1673, postać: Kara Mustafy. Uczeń rozumie pojęcia: sułtan, imperium, Allah, wielki wezyr, janczar, znaczenie zwycięstwa pod Wiedniem.	Uczeń zna: elementy uzbrojenia husarza i janczara. Uczeń potrafi: a) opisać przebieg oblężenia Wiednia, b) porównać uzbrojenie husarza i janczara, c) opisać prywatne życie Jana III Sobieskiego.	Uczeń potrafi: opisać organizację państwa tureckiego i jego cele polityczne

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
W czasach Stanisława Augusta	Uczeń zna: daty: 1764–1795, postać: Stanisława Augusta Poniatowskiego. Uczeń rozumie: pojęcia: Łazienki Królewskie, czasy stanisławowskie. Uczeń potrafi: wyjaśnić, w jakim celu odbywały się obiady czwartkowe.	Uczeń zna: główne zabytki znajdujące się w zespole pałacowo-parkowym w Łazienkach. Uczeń rozumie wpływ Stanisława Augusta Poniatowskiego na kulturę polską w XVIII w.	Uczeń zna: postacie: Augusta II Mocnego, Augusta III Sasa, Ignacego Krasickiego, ramy chronologiczne czasów saskich. Uczeń rozumie: pojęcie: czasy saskie. Uczeń potrafi: opowiedzieć o wyglądzie Łazienek Królewskich i znajdujących się tam zabytkach.	Uczeń potrafi: przedstawić okoliczności wyboru Stanisława Poniatowskiego na króla Polski, opisać przebieg obiadów czwartkowych.	Uczeń potrafi: opisać sytuację Rzeczypospolitej w czasach saskich, ocenić dokonania Stanisława Augusta Poniatowskiego w dziedzinie kultury

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Powstanie kościuszkowskie	Uczeń zna: daty: 1772, 3 V 1791, 1793, 1794, 1795, postać: Tadeusza Kościuszki, państwa biorące udział w I, II i III rozbiore Rzeczypospolitej, przyczyny wybuchu powstania kościuszkowskiego. Uczeń rozumie: pojęcia: rozbiór, kosynierzy. Uczeń potrafi: wskazać na mapie ziemie odebrane Rzeczypospolitej w I, II i III rozbiore.	Uczeń zna: główne postanowienia Konstytucji 3 maja. Uczeń rozumie: pojęcia: patrioci, konstytucja, Naczelnik powstania, insurekcja. Uczeń potrafi: opisać okoliczności wybuchu i przebieg powstania kościuszkowskiego, wskazać na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania kościuszkowskiego.	Uczeń zna: daty: 1792, X 1794, postać: Wojciecha Bartosa. Uczeń potrafi: opisać okoliczności uchwalenia Konstytucji 3 maja i II rozbioru Rzeczypospolitej, opisać okoliczności klęski powstania kościuszkowskiego i III rozbioru Rzeczypospolitej.	Uczeń rozumie: przyczyny utraty niepodległości przez Polskę. Uczeń potrafi: opisać okoliczności, w jakich doszło do I rozbioru Rzeczypospolitej, wyjaśnić znaczenie polskiego zwycięstwa pod Racławicami	Uczeń potrafi: opisać konsekwencje powstania kościuszkowskiego, opisać losy Tadeusza Kościuszki

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Jak powstał <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>	Uczeń zna: datę: 1797, postacie: Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Wybickiego, słowa <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>. Uczeń rozumie: pojęcia: emigracja, Legiony Polskie we Włoszech. Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi: a) wyjaśnić, jak doszło do wyemigrowania części Polaków z kraju po upadku powstania kościuszkowskiego, b) przedstawić okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech.	Uczeń zna: postać: Napoleona Bonaparte. Uczeń rozumie: co oznacza sformułowanie: „wolność, równość, braterstwo”. Uczeń potrafi: opisać okoliczności powstania <i>Pieśni Legionów Polskich we Włoszech</i>,	Uczeń zna: cele utworzenia Legionów Polskich we Włoszech. Uczeń potrafi: opisać działalność Legionów Polskich we Włoszech.	Uczeń zna: datę: 1927. Uczeń potrafi: ocenić dokonania Legionów Polskich we Włoszech.

	odśpiewać trzy pierwsze zwrotki hymnu narodowego		wyjaśnić, jak doszło do rozwiązania Legionów Polskich we Włoszech		
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Powstanie styczniowe	Uczeń zna: daty: 22/23 I 1863, 1863, postać: Romualda Traugutta. Uczeń rozumie: a) pojęcia: Królestwo Polskie (Królestwo Kongresowe), branka, tajne państwo, b) przyczyny wybuchu powstania listopadowego i powstania styczniowego. Uczeń potrafi: wyjaśnić, czym było tajne państwo.	Uczeń zna: daty: 1830, 1831, 1864. Uczeń rozumie: pojęcie: Rząd Narodowy, charakter powstania styczniowego. Uczeń potrafi: zlokalizować w przestrzeni powstanie styczniowe.	Uczeń zna: daty: 1799, 1815. Uczeń rozumie: pojęcia: kongres wiedeński, konfiskata mienia, zsyłka. Uczeń potrafi: omówić funkcjonowanie tajnego państwa.	Uczeń potrafi: a) porównać stosunek sił między Polakami a wojskiem rosyjskim w 1863 r., b) opisać przebieg i okoliczności upadku powstania styczniowego.	Uczeń potrafi: a) opisać funkcjonowanie Królestwa Polskiego w latach 1815–1830, b) opisać funkcjonowanie Królestwa Polskiego w latach 1815–1830.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
O polską mowę	Uczeń zna: datę: 1901, cele rusyfikacji i germanizacji. Uczeń rozumie: pojęcia: rusyfikacja, germanizacja, strajk szkolny we Wrześni.	Uczeń zna: postać: Michała Drzymały. Uczeń potrafi: wyjaśnić, w jaki sposób Polacy walczyli z rusyfikacją i z germanizacją.	Uczeń rozumie: przyczyny podjęcia przez władze rosyjskie polityki rusyfikacyjnej oraz przyczyny podjęcia przez władze niemieckie polityki germanizacyjnej.	Uczeń potrafi: omówić działalność władz rosyjskich i władz niemieckich wobec Polaków.	Uczeń potrafi: Omówić politykę rusyfikacyjną i germanizacyjną wobec Polaków.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Polska laureatka Nagrody Nobla	Uczeń zna: postać: Marii Skłodowskiej-Curie. Uczeń rozumie: pojęcie: Nagroda Nobla	Uczeń potrafi: wymenić najważniejsze wynalazki XIX w.	Uczeń potrafi: a) przedstawić sytuację kobiet w XIX w., b) skazać różnice w położeniu kobiet i mężczyzn w XIX w., c) wyjaśnić, jak zmieniło się życie człowieka dzięki wynalazkom XIX w.	Uczeń zna: postać: Alfreda Nobla, największych wynalazców XIX w. Uczeń rozumie: pojęcie: pierwiastek. Uczeń potrafi: opisać działalność Marii Skłodowskiej-Curie we Francji.	Uczeń potrafi: opisać dzieciństwo Marii Skłodowskiej, opowiedzieć o działalności naukowej Marii Skłodowskiej-Curie

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Odzyskanie niepodległości	Uczeń zna: datę: 11 XI 1918, postać: Józefa Piłsudskiego. Uczeń rozumie: pojęcia: Pierwsza Kompania Kadrowa, Legiony Polskie. Uczeń potrafi: wyjaśnić, jak doszło do odzyskania przez Polskę niepodległości	Uczeń zna: daty: 1914–1918. Uczeń rozumie: co było przyczyną tzw. kryzysu przysięgowego. Uczeń potrafi: wyjaśnić okoliczności, w jakich powstały Legiony Polskie.	Uczeń zna: datę: VIII 1914. Uczeń rozumie: pojęcia: państwa centralne, ententa. Uczeń potrafi: wymenić państwa wchodzące w skład wrogich obozów polityczno-wojskowych.	Uczeń zna: przyczyny wybuchu I wojny światowej. Uczeń rozumie: na czym polegała różnica między I wojną światową a wcześniejszymi konfliktami. Uczeń potrafi: omówić działalność polityczną i wojskową Józefa Piłsudskiego.	Uczeń zna: daty: IV 1917, 1917. Uczeń potrafi: opisać skutki I wojny światowej, dostrzec związki między sytuacją międzynarodową podczas I wojny światowej a wydarzeniami na ziemiach polskich

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Wojna polsko-radziecka	Uczeń zna: daty: 1919–1921, 13–16 VIII 1920. Uczeń rozumie: pojęcia: Rosja Radziecka, Bitwa Warszawska, Cud nad Wisłą, znaczenie polskiego zwycięstwa w Bitwie Warszawskiej.	Uczeń potrafi: wyjaśnić, dlaczego Bitwę Warszawską nazwano Cudem nad Wisłą, opisać przebieg wojny polsko-radzieckiej.	Uczeń zna: datę: 1921. Uczeń rozumie: pojęcie: kontratak, cel powstania obrazu Jerzego Kossaka Cud nad Wisłą. Uczeń potrafi: wskazać symboliczne elementy ukazane na obrazie Cud nad Wisłą	Uczeń zna: daty: 1917, II 1919. Uczeń rozumie: pojęcie: komunizm. Uczeń potrafi: opisać sytuację w Rosji po przejęciu władzy przez komunistów.	Uczeń potrafi: scharakteryzować ideologię komunistyczną.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Polskie osiągnięcia	Uczeń zna: a) postać: Eugeniusza Kwiatkowskiego, b) główne budowle w Gdyni okresu międzywojennego, c) przyczyny budowy Gdyni. Uczeń potrafi: zlokalizować na mapie Gdynię, magistralę kolejową, COP.	Uczeń zna: postanowienia konferencji pokojowej kończącej I wojnę światową dotyczące granic Polski. Uczeń rozumie: pojęcia: magistrala węglowa, Centralny Okręg Przemysłowy (COP), przyczyny powstania Centralnego Okręgu Przemysłowego	Uczeń zna: daty: 1922, 1926, 1937. Uczeń rozumie: z czego wynikały trudności w integracji ziem polskich po rozbiorach.	Uczeń potrafi: a) opisać okoliczności powstania portu i miasta Gdyni, b) opisać architekturę Gdyni, c) omówić proces tworzenia COP.	Uczeń potrafi: opisać sytuację gospodarczą na ziemiach polskich po odzyskaniu niepodległości.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Szare Szeregi	Uczeń zna: daty: 1 IX 1939, 17 IX 1939, postacie: Adolfa Hitlera, Aleksego Dawidowskiego „Alka”, Jana Bytnara „Rudego”, Tadeusza Zawadzkiego „Zośki”, jedną z przyczyn wybuchu II wojny światowej. Uczeń rozumie: pojęcia: okupacja, hitlerowcy, ruch oporu, Szare Szeregi, Armia Krajowa (AK). Uczeń potrafi: wskazać na mapie państwa, które we IX 1939 r. zaatakowały Polskę.	Uczeń zna: datę: 1943, najważniejsze akcje przeprowadzone przez Szare Szeregi. Uczeń rozumie: pojęcia: mały sabotaż, Akcja pod Arsenalem. Uczeń potrafi: omówić działalność Szarych Szeregów.	Uczeń zna: datę: 1941. Uczeń rozumie: pojęcia: obóz koncentracyjny, kryptonim. Uczeń potrafi: a) opisać działalność hitlerowców wobec ludności polskiej na ziemiach okupowanych, b) omówić organizację Szarych Szeregów w czasie okupacji niemieckiej.	Uczeń potrafi: przedstawić organizację ruchu oporu na ziemiach polskich, opisać cele i przebieg wybranych akcji przeprowadzonych przez Szare Szeregi.	Uczeń potrafi: Omówić działalność konspiracyjną na terenach okupowanych przez Niemców.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
O żołnierzach niezłomnych	Uczeń zna: daty: 1944, 8 V 1945, postacie: Józefa Stalina, Witolda Pileckiego, Danuty Siedzikówny „Inki”. Uczeń rozumie: pojęcia: rząd londyński (emigracyjny), żołnierze niezłomni (wyklęci).	Uczeń zna: plany Stalina wobec Polski. Uczeń potrafi: opisać działalność Witolda Pileckiego i Danuty Siedzikówny „Inki” w czasie wojny	Uczeń zna: datę: 1943. Uczeń rozumie: pojęcie: bezwarunkowa kapitulacja. Uczeń potrafi: opisać w jaki sposób Stalin realizował swoje plany wobec Polski,	Uczeń rozumie: tragedię żołnierzy niezłomnych prowadzących walkę z komunistami w Polsce. Uczeń potrafi: przedstawić okoliczności aresztowania, procesu i śmierci Witolda	Uczeń rozumie: pojęcie: Urząd Bezpieczeństwa. Uczeń potrafi: przedstawić sposoby walki komunistów z przeciwnikami.

			przedstawić okoliczności zakończenia II wojny światowej.	Pileckiego i Danuty Siedzikówny „Inki”.	

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Papież Polak	Uczeń zna: daty: 1978–2005, postać: Karola Wojtyły. Uczeń rozumie: pojęcie: Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL).	Uczeń zna: daty: 1920, 1978, postać: Stefana Wyszyńskiego. Uczeń potrafi: opisać działalność Karola Wojtyły jako papieża Jana Pawła	Uczeń zna: daty: 1946, 1956. Uczeń rozumie: pojęcia: prymas, odwilż. Uczeń potrafi: wyjaśnić przyczyny odwilży i wskazać jej główne przejawy	Uczeń rozumie: powód, dla którego władze komunistyczne dążyły do podporządkowania sobie wszystkich organizacji w Polsce. Uczeń potrafi: opisać życie Karola Wojtyły.	Uczeń potrafi: opisać sytuację w państwie polskim po przejściu władzy przez komunistów

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Pokojowa rewolucja „Solidarności”	Uczeń zna: daty: 31 VIII 1980, 13 XII 1981, 1989, postacie: Lecha Wałęsy, Anny Walentynowicz, Wojciecha Jaruzelskiego. Uczeń rozumie: pojęcia: porozumienia sierpniowe, NSZZ „Solidarność”, stan wojenny, rozmowy okrągłego stołu. Uczeń potrafi:	Uczeń zna: datę: 14 VIII 1980, wybrane żądania robotników zawarte w 21 postulatach. Uczeń rozumie: pojęcia: postulaty, walka bez przemocy. Uczeń potrafi: wyjaśnić, na czym polegała walka bez przemocy.	Uczeń rozumie: pojęcie: internowani. Uczeń potrafi: przedstawić stosunek władz komunistycznych do „Solidarności”, opisać okoliczności wprowadzenia i przebieg stanu wojennego w Polsce.	Uczeń zna: daty: 1981, 1983. Uczeń potrafi: opisać przebieg strajku robotników w Stoczni Gdańskiej, dostrzec krajowy i międzynarodowy odzew, jaki wywołała walka bez przemocy.	Uczeń potrafi: omówić gospodarcze skutki rządów komunistów.

	wyjaśnić, jakie były skutki rozmów okrągłego stołu.				